

ความร่วมมืออาเซียนด้านสาธารณสุข

ความร่วมมือของอาเซียนด้านสาธารณสุขส่วนใหญ่ในปัจจุบันอยู่ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2009-2015) ใน 5 หัวข้อหลัก ได้แก่

- 1) การส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร
- 2) การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพสมบูรณ์
- 3) การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ
- 4) การรับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยาเสพติด
- 5) การสร้างรัฐที่พร้อมรับมือกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ดี ความร่วมมืออาเซียนด้านสาธารณสุขมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในเรื่องอื่นๆ ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมอีก 2 เสาหลักด้วย อาทิ การจัดการภัยพิบัติและวิกฤตการณ์ภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community Blueprint) และการไหลเวียนของสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือภายใต้แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint)

ความร่วมมืออาเซียนด้านสาธารณสุขที่ผ่านมาได้ดำเนินการผ่านกลไกความร่วมมือ 3 ระดับ คือ

- 1) การประชุมระดับรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน (ASEAN Health Ministers' Meeting : AHMM) ซึ่งล่าสุดประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม AHMM ครั้งที่ 11 เมื่อเดือนมิถุนายน 2555 ที่ จ. ภูเก็ต
- 2) การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข (Senior Official's Meeting on Health Development : SOMHD) ซึ่งประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเพื่อกำหนดแผนงานของ SOMHD ครั้งแรก เมื่อวันที่เดือนมีนาคม 2553 ที่ จ. เชียงใหม่ และ
- 3) การประชุมระดับคณะทำงาน/ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ได้แก่
 - โรคติดต่อ (ASEAN Experts Group on Communicable Diseases – AEGCD)
 - ความปลอดภัยของอาหาร (ASEAN Experts Group on Food Safety – AEGFS)
 - ความร่วมมือด้านเทคนิคเกี่ยวกับยา (ASEAN Working Group on Technical Cooperation in Pharmaceuticals – AWGTCP)
 - การเตรียมพร้อมและรับมือกับโรคระบาด (ASEAN Technical Working Group on Pandemic Preparedness and Response – ATWGPPR)
 - การควบคุมยาสูบ (ASEAN Focal Points on Tobacco Control)
 - เอดส์ (ASEAN Task Force on AIDS – ATFOA)
 - สุขภาพจิต (ASEAN Task Force on Mental Health – AMT)
 - สุขภาพแม่และเด็ก (ASEAN Task Force on Maternal and Child Health – ATFMCH)
 - โรคไม่ติดต่อ (ASEAN Task Force on Non-communicable Disease – ATFNCD)
 - ASEAN Task Force on Traditional Medicine – ATFTM)

นอกจากนี้ อาเซียนยังมีกลไกการหารือระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านสาธารณสุขกับจีน และประเทศบรูไน (จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้) ควบคู่ไปกับการร่วมมือกันในอาเซียนด้วย ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาเซียนและจีนได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสาธารณสุข ในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน-จีน ครั้งที่ 4 เมื่อเดือนมิถุนายน 2555 ที่ จ. ภูเก็ต

ที่ผ่านมาประเทศไทยมีบทบาทที่แข็งขันในการผลักดันความร่วมมือหลายด้าน อาทิ

- 1) การควบคุมโรคระบาด โดยเฉพาะในกรอบความร่วมมือเครือข่ายการฝึกอบรมเกี่ยวกับโรคระบาดภาคสนามกับประเทศบรูไน (ASEAN +3 Field Epidemiology Training Network – FETN) ซึ่งประเทศไทยได้เสนอตัวที่จะทำหน้าที่ “Coordinating Office” สำหรับกรอบความร่วมมือนี้
- 2) การประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (Health Impact Assessment – HIA) โดยประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง HIA ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ที่ จ. ภูเก็ต
- 3) สุขภาพจิต โดยประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธาน AMT ในปี 2555-2556
- 4) การควบคุมยาสูบ โดยประเทศไทยเป็นผู้เสนอและผลักดันแนวคิด “Towards Smoke Free ASEAN Campaign” เมื่อปี 2554 ซึ่งได้มีพิธีเปิดตัวการรณรงค์เรื่องนี้เมื่อมีนาคม 2555 ที่สิงคโปร์

กองอาเซียน 4
กรมอาเซียน
สิงหาคม 2555